

VIRGIL MUNTEANU

Să ne facem daruri inutile

Jocul e simplu: cîțiva prieteni hotărîm să ne facem daruri. Fiecare dintre noi urmează să primească de ziua nașterii și (prin rotație, după un grafic riguros), la fiecare început de lună, un dar. Darul trebuie să fie rețineți, inutil, Perfect inutil. Adică, cel care-l primește să nu-l poată utiliza cu nici un chip. Și nici instrăina. Și să-l țină în casă, la vedere, pentru controale dese, inopinabile. Și să-l irite. Să-l stăcie. Să-i sară în ochi. Să-i stea în cale. Să-i dea o permanență stare vecină cu stressul. Pierde cel care a primit un dar cu adevărat inutil. Sau, cel care a oferit (sau a propus) un dar ce se dovedește util. Cîștigă ceilalți. Simplu, nu?

Ce se pierde, ce se cîștigă? Cel care pierde este obligat să ofere cîștigătorilor o masă îmbelșugată, întocmită după toate exigențele gastronomice, nu mai trziu de două săptămîni de la pronunțarea verdictului. Oaspeții, cîștigătorii, adică, pot să-și exprime, telefonic sau în scris, unele preferințe (rezonabile, firește) referitoare la meniul, cadrul festinului, și așa mai departe. Participarea soțiilor este obligatorie. Participarea prietenilor oaspeților și a familiilor lor este benevolă și rămîne să fie decisă de oaspeți. Nerespectarea, parțială sau totală, din partea păgubașului, a obligațiilor ce-i revin, atrage după sine severe sancțiuni. Ele pleacă de la divulgarea sistematică, de maximă eficiență, a finalului tuturor romanelor polițiste, pieselor polițiste, serialelor polițiste, filmelor polițiste, la care păgubașul are acces, și poate ajunge pînă la suprima-

rea dreptului păgubașului de a participa la birfa colegială prietenească. Contestațiile se discută la un aperitiv oferit de reclamant, cu participarea obligatorie a tuturor. Jocul, după cum vedeți, este simplu: regulamentul este sever, dar, după părerea mea, drept. Participă: Tudor P. (dramaturgul), Al. T. (regizorul), Victor Er. M. (esteticianul), Catrinel P. (actrița), François P. (scenograful) și subsemnatul.

Pentru ca să vă faceți o cît de vagă idee despre felul cum se desfășoară jocul, vă ofer cîteva exemple. Eu am primit de ziua mea o portieră dreapta-spate de Chevrolet-1948. Masa am oferit-o opt zile mai trziu, de revelion. A fost frumos. Toca a primit în dar un portret în culori, cu ramă aurită, 50/80 cm, al lui Brandy Barasch. Poate fi văzut în dormitorul lui, deasupra combinii muzicale. Catrinel are în salon un butoiăș cochet de cincizeci de litri, cu vopsea roșu-cardinal, pe bază de ulei. Nu poate fi utilizat ca taburet, că pătiază și nu iese. În ultima vreme, din cauza căldurii excesive de peste vară, butoiășul s-a fisurat și pierde ulci. Nostim! François a cîștigat o pereche de bocanci galbeni, procurați de la „Unirea” — raionul măsuri excepționale, la preț redus. Bocancii, numărul 47, sînt amîndoi pe stîngul și răspindesc un miros persistent de toval insuficient tăbăcit. Cel puțin, așa susțin vecinii lui în memoriul adresat Asociației de locatari. Sau ivit și situații neprevăzute, care au răsturnat ecuația premeditată. Astfel, Victor a avut parte, la 1 iunie curent, de o scară dublă, scară de zidar, ca un A. Sîmbăta

următoare, pe cînd ne pregăteam să-i fim oaspeți, am putut vedea în „Informația” un reportaj intitulat „Să purtăm de grijă plămînilor orașului”. Reportajul era ilustrat cu imaginea lui Victor, cocoșat pe scară, curățînd de crengi uscate plopul din fața blocului. Masa, firește, am dat-o noi, la „Mignon”, iar scara o în vestibul la François, care a fost cu ideea și care, de atunci, prezintă cuie în creștet, fiindcă de cîte ori vine trziu acasă (și vine des), uită de scară. Totul se plătete.

Altă situație: Tudor s-a trezit de ziua lui cu o foarte frumoasă roată de car, roată bine lucrată, cu butucul zdravăn, cu spițe trainice, roată sănătoasă. Sîmbătă seara, deasupra mesei îmbelșugate, alcătuită cu tot dichisul, cum numai Florența știe, aflrna un candelabru care răspîndea o lumină dulce, plăcută, caldă: lumina venea de la douăzecișipatru de lumînări fixate de roata carului, aninată solid de tavan. Nu încapе vorbă, fără modificări esențiale, roata devinise obiect util. Conștii am fost posomorți, în afara lui Tudor, care era de o veselie iritantă. La sfîrșit, gazda ne-a prezentat o notă de plată minușios alcătuită, care a coborît și mai multă mîhnire în sufletele noastre.

De curînd, a fost rîndul meu să primesc un dar. Prietenii au obținut pe cîți dificile și mi-au oferit proiectul de repertoriu al teatrelor bucureștene, pentru stagiunea care vine, frumos dactilografiat pe hîrtie creată și legat în vinilin. O examinare sumară a acestui proiect m-a aruncat în prăpastia disperării. Era un dar perfect inutil: premierile de deschidere a stagiunii s-au jucat la închiderea sezonului trecut, multe titluri (știu din surse sigure) se vor înlocui, altele nu se vor juca niciodată, unele piese anunțate nici n-au fost scrise. Perfect inutil, darul primit, așa că plec după cumpărături. Sîmbătă am oaspeți. Vin prietenii mei cu familiile și invitații lor.